

INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPÍSECH, ČLÁNCÍCH A PUBLIKACÍCH

SBÍRKA ZÁKONŮ 2021

Částka 36 – čís. 88

Zákon, kterým se mění zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Účinnost od 16. 3. 2021. Ustanovení čl. I. bodů 2 a 3 nabývají účinnosti 1. 7. 2021.

SERIÁLOVÉ PUBLIKACE

PRÁVNÍ PROSTOR

MEZENSKÝ, Martin – ZÁBRANSKÝ, Petr – DUFFEK, Lukáš. *Závazná stanoviska: Epizoda III. Je rozhodnutí, kterým bylo v přezkumném řízení zrušeno závazné stanovisko, rozhodnutím podle § 65 odst. 1 soudního řádu správního („SRŠ“)?*

Autoři se věnují rozsudku NSS ze dne 15. prosince 2020, č. j. 2 As 8/2018-76.

[Právní prostor, on-line, 8. 2. 2021]

ADVOKÁTNÍ DENÍK

MATES, Pavel. *Právo na poučení ve správním řízení*

Autor se věnuje právu na poučení účastníků řízení a jiných dotčených osob vč. poučení podle zvláštních zákonů (mj. i poučení v režimu stavebního zákona).

[Advokátní deník on-line, 8. 12. 2020]

MONOGRAFIE

ŠVESTKA, Jiří – DVORÁK, Jan – FIALA, Josef a kol. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek VI (§ 2521 až 3081)*

Komentář občanského zákoníku vychází ve druhém, aktualizovaném a doplněném vydání.

[2. vyd. Wolters Kluwer, Praha: 2021, 1 564 s. ISBN 978-80-7598-955-0]

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

Ani po nálezů Ústavního soudu nejsou spolky účastníky řízení podle stavebního zákona

Ombudsman v roce 2017 vstoupil jako vedlejší účastník do řízení před Ústavním soudem. Podpořil tak návrh skupiny senátorů na zrušení vybraných ustanovení stavebního zákona a zákona o ochraně přírody a krajiny. Napadená právní úprava od 1. ledna 2018 vylučovala účast spolků v řízeních vedených podle stavebního zákona. Omezovala také přezkum závazných stanovisek dotčených orgánů oproti obecné právní úpravě správního řádu.

Ve vztahu k vyloučení účasti spolků poukazovali senátoři i ombudsman na to, že neúčast občanské společnosti zejména v řízeních dle stavebního zákona odporuje ústavně garantovaným právům – právu na spravedlivý proces, právu na příznivé životní prostředí či právu na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí. Ústavní soud však jejich právní argumentaci nepřijal a konstatoval, že napadená právní úprava není protiústavní.

Ústavní soud tak svým nálezem definitivně uzavřel možnost environmentálních spolků účastnit se velké části povolovacích procesů podle stavebního zákona. Konkrétně jde o případy, kdy stavební záměr nepodléhá předchozímu posouzení vlivů na životní prostředí (EIA).

Ombudsman respektuje právní názor Ústavního soudu, upozorňuje však na to, že podle jeho zkušeností členy spolků jsou ve většině případů místní obyvatelé, kteří uplatňují námitky proti investičním záměrům, které by mohly negativně ovlivnit kvalitu prostředí, v němž žijí, nikoliv osoby, jejichž cílem je úmyslně mařit či obstruovat projednání konkrétního stavebního záměru. Zdůrazňuje, že se závěry Ústavního soudu vyslovilo nesouhlas sedm ústavních soudců, z celkových patnácti. Už tato skutečnost značně snižuje přesvědčivost právní argumentace.

„Ať už s nálezem souhlasíme, či nikoli, faktem zůstává, že z hlediska obecného trendu zapojování veřejnosti do rozhodování o věcech, které mohou ovlivnit životní prostředí, ve kterém žijí, je to další krok zpět. Spolky mohou seznámit stavební úřad s cennými informacemi z oblasti ochrany životního prostředí a případně také navrhnout úpravy povoleného záměru, které jej mohou učinit šetrnějším ke všem složkám přírody. Zapojení spolků do projednání stavebního záměru tak může být pro ochranu životního prostředí velmi prospěšné,“ říká ombudsman Stanislav Křeček.

Ohledně přezkumu nezákonných závazných stanovisek, která dotčené orgány vydávají v řízeních vedených podle stavebního zákona, Ústavní soud řízení zastavil. Učinil tak z důvo-

du novelizace předmětné části stavebního zákona a správního řádu. Novou právní úpravu ombudsman vítá, neboť od ní očekává eliminaci průtahů při posuzování záměrů z hlediska veřejných zájmů a účinnější prostředky ke změně či zrušení nezákonného závazného stanoviska.

Od 1. ledna 2021 se například stanoví základní lhůta 30 dnů pro vydání závazného stanoviska, zavádí se institut fiktivního souhlasného závazného stanoviska bez podmínek, možnost dosáhnout změny či zrušení nezákonného závazného stanoviska v odvolacím řízení nebo v samostatném přezkumném řízení. Oproti předchozí právní úpravě má z pohledu ochrany veřejných zájmů, ale i práv a oprávněných zájmů účastníků řízení, nesporný význam, že pokud je nezákonné závazné stanovisko změněno či zrušeno, je to důvod pro obnovení původního povolovacího řízení, které bylo tímto závazným stanoviskem podmíněno.

Zákonodárce ani Ústavní soud se pak jasně nevyjádřili k běžícím stavebně-správním řízením zahájeným do 31. prosince 2020. Je tak otázkou k diskusi se správní praxí, zda se s ohledem na obecná výkladová procesní pravidla řízení dokončí podle právní úpravy stavebního zákona a správního řádu účinné do 31. prosince 2020. Ministerstvo pro místní rozvoj, které se kloní k názoru, že se nová úprava v těchto případech použije, svůj názor již zveřejnilo na svém internetovém portálu v metodické pomůcce „Změny v právní úpravě závazných stanovisek dotčených orgánů v režimu stavebního zákona a správního řádu od 1. ledna 2021“, z prosince 2020.

„Podle jakých procesních pravidel dokončit pravomocně neskončená řízení vedená podle stavebního zákona, považují za jednu ze stěžejních otázek a rád bych dané téma otevřel na nejbližším setkání se zástupci Ministerstva pro místní rozvoj, které je gestorem stavebního zákona,“ uzavírá Stanislav Křeček

[Veřejný ochránce práv, 22. 2. 2021]

*Informace připravila:
Mgr. Tamara Blatová, ÚÚR*

METODIKY MMR

ZMĚNY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ZÁVAZNÝCH STANOVISEK DOTČENÝCH ORGÁNŮ V REŽIMU STAVEBNÍHO ZÁKONA A SPRÁVNÍHO ŘÁDU OD 1. LEDNA 2021

Metodická pomůcka Odboru stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj ČR

Od 1. 1. 2021 nabude účinnosti zákon č. 403/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů,

a další související zákony. Tímto zákonem byl novelizován jak § 149 správního řádu upravující rozhodnutí podmíněné závazným stanoviskem, tak § 4 odst. 9 až 11 stavebního zákona řešící přezkum závazných stanovisek vydaných pro účely řízení podle stavebního zákona.

Na postupy a řízení vedená podle stavebního zákona se použije ustanovení správního řádu, pokud stavební zákon nestanoví jinak (§ 192 odst. 1 stavebního zákona). V obecné poloze vyjadřuje tento vztah mezi oběma právními předpisy § 1 odst. 2 správního řádu, když říká, že tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup. Podle uvedeného pravidla je nezbytné postupovat při aplikaci § 149 správního řádu a § 4 odst. 9, 10, 11 a 12 stavebního zákona.

Metodická pomůcka je zveřejněna na webových stránkách MMR v sekci Stanoviska a metodiky – Územní rozhodování a stavební řád.

POZEMKY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Metodické sdělení Odboru územního plánování a Odboru stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj k uplatňování § 20 odst. 4 a 7 a § 22 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb.

Úvod

Ustanovení § 22 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), v odstavcích 1 a 2 stanoví:

- (1) Nejmenší šířka veřejného prostranství, jehož součástí je pozemní komunikace zpřístupňující pozemek bytového domu, je 12 m. Při jednosměrném provozu lze tuto šířku snížit až na 10,5 m.
- (2) Nejmenší šířka veřejného prostranství, jehož součástí je pozemní komunikace zpřístupňující pozemek rodinného domu, je 8 m. Při jednosměrném provozu lze tuto šířku snížit až na 6,5 m.

Ustanovení § 20 vyhlášky uvádí:

- (4) Stavební pozemek [...] se vždy vymezuje tak, aby svými vlastnostmi, zejména velikostí, polohou, plošným a prostorovým uspořádáním a základovými poměry, umožňoval umístění, realizaci a užívání stavby pro navrhovaný účel a aby byl dopravně napojen na kapacitně vyhovující veřejně přístupnou pozemní komunikaci.
- (7) Ke každé stavbě rodinného domu nebo stavbě pro rodinnou rekreaci nebo souvislé skupině těchto staveb musí vést zpevněná pozemní komunikace široká nejméně 2,5 m a končící nejdále 50 m od stavby.

V souvislosti s těmito ustanoveními se vyskytují opakované dotazy na jejich uplatňování. Objevuje se např. chybná tendence používat ustanovení § 22 při rozhodování o pozemních komunikacích vedoucích ke stavbě rodinného domu nebo ke stavbě pro rodinnou rekreaci podle § 20 odst. 7 s tvrzením, že šířka pozemní komunikace vedoucí k těmto stavbám by měla mít šířku veřejného prostranství uvedenou v § 22. Účelem tohoto metodického sdělení je poskytnout výklad pro uplatňování § 22 odst. 1 a 2 vyhlášky v souladu s jeho účelem. Problémy s uplatňováním uvedeného ustanovení vyhlášky vznikají především zaměňováním pojmů „veřejné prostranství“

ství“ a „pozemní komunikace“ a pojmů „plocha veřejného prostranství“ a „pozemek veřejného prostranství“. V této souvislosti je zapotřebí vzít v potaz následující:

» Pojem „plocha“ – § 2 odst. 1 písm. g) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů:

„Plochou [se rozumí] část území tvořená jedním či více pozemky nebo jejich částí, která je vymezena v politice územního rozvoje, územním rozvojovém plánu, zásadách územního rozvoje nebo územním plánu, popřípadě v územně plánovacích podkladech s ohledem na stávající nebo požadovaný způsob jejího využití a její význam“.

» Pojem „Plochy veřejných prostranství“ – § 7 odst. 2 vyhlášky: „Plochy veřejných prostranství zahrnují zpravidla stávající a navrhované pozemky jednotlivých druhů veřejných prostranství a další pozemky související dopravní a technické infrastruktury a občanského vybavení, sloučitelné s účelem veřejných prostranství“.

Pojem veřejná infrastruktura – § 2 odst. 1 písm. m) stavebního zákona:

„Veřejnou infrastrukturou [se rozumí] pozemky, stavby, zařízení a to

1. dopravní infrastruktura, například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení;
2. technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelnými nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu;
3. občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva;
4. veřejné prostranství, zřizované nebo užívané ve veřejném zájmu“.

» Pojem „veřejné prostranství“ – § 34 zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů: „Veřejným prostranstvím jsou všechna

- náměstí,
- ulice,
- tržiště,
- chodníky,
- veřejná zeleň,
- parky a

další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“

» Pojem „pozemní komunikace“ – zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 – Pozemní komunikace a jejich rozdělení:

„(1) Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.

(2) Pozemní komunikace se dělí na tyto kategorie:

- a) dálnice,
- b) silnice,
- c) místní komunikace,
- d) účelová komunikace.“

» Pojem „stavební pozemek“ – § 2 odst. 1 písm. b) stavebního zákona:

„Stavebním pozemkem [se rozumí] pozemek, jeho část nebo soubor pozemků, vymezený a určený k umístění stavby územním rozhodnutím, společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje [...], anebo regulačním plánem“.

Uplatňování § 22 odst. 1 a 2 vyhlášky

Ze zařazení § 22 v části třetí vyhlášky „Požadavky na vymezení pozemků a umísťování staveb na nich“ a dále ze souvislosti s dalšími ustanoveními stavebního zákona, vyhlášky a dalších právních předpisů vyplývá následující.

» **Uvedené ustanovení se použije jen při vymezení pozemků veřejných prostranství** územním rozhodnutím, územním souhlasem, jiným právním aktem tyto úkony stavebního úřadu nahrazujícím nebo regulačním plánem.

» **Uvedené ustanovení se nevztahuje na vymezení ploch územním plánem**, které je upraveno ve vyhlášce v části druhé „Požadavky na vymezení ploch“, v § 7 „Plochy veřejných prostranství“.

Je však třeba mít na paměti, že v územním plánu musí být navrhována taková řešení, která nezakládají problémy v navazujících správních řízeních a postupech (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2016, č. j. 5 As 94/2015-791), čili územní plán by měl požadavky části třetí vyhlášky brát v potaz.

» **Uvedené ustanovení se nevztahuje na vymezení stavebních pozemků rodinných domů nebo bytových domů v případě, kdy pozemky jsou již zpřístupněny ze stávající ulice** a tudíž není zapotřebí vymezovat nové veřejné prostranství. Ustanovení § 22 vyhlášky se v těchto případech „retroaktivně“ nepoužijí.

» Naopak v **případech, kdy se vymezují nové stavební pozemky např. v zastavitelných plochách, ve kterých doposud nebyla vymezena uliční síť, resp. veřejná prostranství, jejichž součástí jsou veřejné pozemní komunikace pro dopravní napojení těchto pozemků, se § 22 vyhlášky uplatní.**

Dle § 20 odst. 4 vyhlášky se stavební pozemky vždy vymezují tak, aby byly dopravně napojeny na kapacitně vyhovující veřejně přístupnou pozemní komunikaci. Tato komunikace je přístupná každému bez omezení, slouží obecnému užívání, a spoluvytváří veřejné prostranství v souladu s jeho definicí uvedenou v § 34 obecního zřízení.

» **Požadavky § 22 odst. 1 a 2 vyhlášky se vztahují k šířce veřejného prostranství, nikoliv k šířce pozemní komunikace.**

Pozemní komunikaci není možné ztotožňovat s veřejným prostranstvím. To vyplývá jednak z definice veřejné infrastruktury [§ 2 odst. 1 písm. k) stavebního zákona], dle které je dopravní infrastruktura, zahrnující pozemky pozemních komunikací, vymezena v samostatném bodě 1 na rozdíl od veřejného prostranství, vymezeného v bodě 4 tohoto ustanovení stavebního

zákonu. Rovněž v § 22 odst. 1 a 2 vyhlášky se výslovně uvádí „Nejmenší šířka veřejného prostranství, jehož součástí je pozemní komunikace zpřístupňující pozemek...“. Veřejné prostranství vymezené podle § 22 vyhlášky tedy zahrnuje nejen pozemní komunikaci (jak vyplývá ze znění tohoto ustanovení), ale např. i veřejnou zeleň apod. Minimální šířka vymezeného veřejného prostranství je proto ve vyhlášce stanovena větší než nejmenší požadovaná šířka pozemní komunikace.

Vztah § 22 k § 20 odst. 4 a odst. 7 vyhlášky

V § 22 vyhlášky jsou odděleně uváděny požadavky na dostupnost stavebních pozemků a na dostupnost určitých staveb na těchto pozemcích. Z porovnání § 20 odst. 4 a odst. 7 je zřejmé, že **odst. 4 uvádí požadavky na dopravní napojení vymezeného stavebního pozemku, vztahuje se tedy na požadavky vně tohoto pozemku. Odst. 7 doplňuje požadavky odst. 4 tím, že uvádí požadavky na dostupnost staveb uvnitř stavebního pozemku.** To je zřejmé i z toho, že v odstavci 4 je uvedena „*veřejně přístupná pozemní komunikace*“ kdežto v odst. 7 je uvedena „*zpevněná pozemní komunikace*“, není tedy požadována její veřejná přístupnost. Tomu odpovídá vymezení účelové komunikace podle § 7 zákona o pozemních komunikacích. Nesprávnost použití požadavků na minimální šířku veřejného prostranství podle § 22 odst. 1 a 2 vyhlášky na šířku zpevněné pozemní komunikace vedoucí ke stavbě rodinného domu a ke stavbě pro rodinnou rekreaci lze dovést i ze znění § 22 odst. 1 a 2 „...*pozemní komunikace zpřístupňující pozemek bytového (rodinného) domu*...“. Ustanovení § 22 odst. 1 a 2 vyhlášky totiž uvádí požadavky na veřejná prostranství, jejichž součástí je s ohledem na § 20 odst. 4 vyhlášky kapacitně vyhovující veřejně přístupná pozemní komunikace sloužící ke zpřístupnění pozemků staveb, nikoliv ke zpřístupnění samotných staveb uvnitř stavebních pozemků.

Paragraf 20 odst. 7 vyhlášky je zohledněním potřeb složek integrovaného záchranného systému zajistit přístup potřebné techniky k stavbám uvedeným v tomto ustanovení. Co lze ještě považovat za zpevněnou komunikaci, se posuzuje individuálně; je zřejmé, že účelem je zajistit za všech okolností bezproblémový příjezd hasičů, policie a záchranné služby k vybraným stavbám. Pro úplnost je nutno dodat, že z požadavků na dopravní napojení stavebních pozemků na veřejně přístupnou pozemní komunikaci nelze udělit výjimku, kdežto z požadavku na dostupnost staveb rodinných domů a staveb pro rodinnou rekreaci na stavebních pozemcích výjimku udělit lze (viz § 26 vyhlášky).

Vztah § 20 a § 22 vyhlášky k závazným stanoviskům vydávaným podle § 96b stavebního zákona

Podle § 90 odst. 1 písm. a) stavebního zákona „*V územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území*“.

V případě, že se vydává závazné stanovisko orgánu územního plánování podle § 96b stavebního zákona jako podklad pro rozhodnutí nebo jiný úkon stavebního úřadu, pak podle § 96b odst. 3 stavebního zákona „*V závazném stanovisku orgán územního plánování určí, zda je záměr přípustný z hlediska souladu s politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování, či nikoliv. Jestliže shledá záměr přípustným, může stanovit podmínky pro jeho uskutečnění*“.

Podle § 1 odst. 2 vyhlášky „*Ustanovení části druhé této vyhláš-*

ky se použije při vymezení ploch v územních plánech. Ustanovení částí třetí a čtvrté této vyhlášky se použije při vymezení pozemků a umístování staveb na nich; při rozhodování o nástavbách, stavebních úpravách, změně vlivu stavby na využití území, při vymezení pozemků veřejných prostranství a u zastavěných stavebních pozemků stavbami, které jsou kulturními památkami nebo jsou v památkových rezervacích nebo památkových zónách, se podle vyhlášky postupuje, pokud to závažné územně technické nebo stavebně technické důvody nevyklučují“.

Ustanovení § 20 a § 22 vyhlášky jsou ve vyhlášce zařazeny do části třetí. Na základě výše uvedeného platí, že **posouzení záměru žadatele podle těchto ustanovení náleží stavebnímu úřadu.** Při posuzování souladu záměru s cíli a úkoly územního plánování by orgány územního plánování měly dospět ke stejným závěrům, které jsou uvedeny v § 20 a § 22 vyhlášky. Avšak orgány územního plánování nemohou konstatovat, že je záměr nepřipustný, protože je v rozporu s § 20 a § 22 vyhlášky. Takový závěr by byl nezákonný s ohledem na to, že by orgán územního plánování zasahoval do působnosti stavebního úřadu. Při posuzování souladu záměru s cíli a úkoly územního plánování však orgány územního plánování mohou v odůvodnění využít § 20 a § 22 vyhlášky na podporu své argumentace.

STAVEBNÍ DENÍK – ZMĚNY OD 1. LEDNA 2021

Dne 29. září 2020 schválila Poslanecké sněmovna zákon č. 403/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tento zákon nabyl účinnosti 1. ledna 2021.

Současně s tímto zákonem byl novelizován také zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Na základě této novely byl mimo jiných změn do § 152 doplněn nový odstavec 6: „*(6) U stavby, která je předmětem veřejné zakázky v nadlimitním režimu, je stavebník povinen zajistit vedení stavebního deníku v elektronické formě*“.

Tento text nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2021.

Přechodná ustanovení zákona č. 403/2020 Sb. (čl. XXV bod 4) obsahují přechodná ustanovení vztahující se k aplikaci tohoto nového ustanovení § 152 odst. 6, neboť uvádějí, že:

„*4. Povinnost vést stavební deník v elektronické formě u stavby, která je předmětem veřejné zakázky v nadlimitním režimu, se použije, je-li zadávací řízení zahájeno po dni nabytí účinnosti tohoto zákona*“.

Specifikaci elektronické formy stavebního deníku uvádí příloha č. 16 Náležitosti a způsob vedení stavebního deníku a jednoduchého záznamu o stavbě vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů, která uvádí: „*V případě, že všechny zúčastněné osoby jsou vlastníky elektronického podpisu, lze stavební deník vést elektronickou formou*“.

Z tohoto vyplývá, že aby mohl být stavební deník veden elektronickou formou, musí všechny osoby provádějící zápis do stavebního deníku být vlastníky elektronického podpisu. Pokud jej nemají, musí být zápis takové osoby do elektronického deníku vložen jako tzv. konvertovaný dokument podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.

Při autorizované konverzi dochází k úplnému převedení dokumentu z listinné podoby do podoby elektronické. Doku-

ment původní i dokument konverzí vzniklý mají oba stejné právní účinky. Autorizovaná konverze dokumentů tedy pouze zrovnoprávňuje papírovou a elektronickou formu dokumentů a nemá žádný vliv na obsahové náležitosti stavebního deníku a jednoduchého záznamu o stavbě a způsob jejich vedení, které dnes stanoví příloha č. 16 vyhlášky č. 499/2006 Sb.

Zápis do stavebního deníku mohou provádět jak projektant, tak stavbyvedoucí, kteří jsou oba autorizovanými osobami podle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „autorizační zákon“). Tyto autorizované osoby, které podle ustanovení § 13 autorizačního zákona opatřují dokumenty související s výkonem jejich činností vlastnoručním podpisem a otiskem razítka se státním znakem České republiky, jménem autorizované osoby, číslem, pod nímž je zapsána v seznamu autorizovaných osob vedeném příslušnou profesní komorou (Česká komora architektů, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě) a vyznačeným oborem, popřípadě specializací své autorizace, mohou vlastnit elektronický podpis, avšak podle současné platné legislativy nikoli elektronické razítko. Z výše uvedeného vyplývá, že pokud musí být na stavbě veden stavební deník v elektronické podobě a zápisy do něj provádí autorizované osoby, musí být zápisy autorizovaných osob převedeny do elektronické formy v souladu s postupy podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.

Změnu pro zápis autorizovaných osob do elektronického stavebního deníku přinese až účinnost zákona č. 47/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a to od 1. července 2023, kdy vejde v účinnost také změna ustanovení § 13 autorizačního zákona, která umožní autorizovaným osobám, aby dokumenty související s výkonem jejich činnosti byly opatřeny kvalifikovaným elektronickým podpisem, založeným na kvalifikovaném certifikátu, obsahujícím jméno autorizované osoby, číslo, pod nímž je zapsána v seznamu autorizovaných osob vedeném Komorou, obor, popřípadě specializaci, označení Komory, a opatřeny kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem.

Povinnost stavebníka vzniká od 1. ledna 2021, a to **na stavbu**, která je předmětem **veřejné zakázky v nadlimitním režimu**, a jejíž **zadávací řízení bylo zahájeno po 1. 1. 2021**.

Podle ustanovení § 157 stavebního zákona je stavební deník nebo jednoduchý záznam o stavbě povinen vést zhotovitel stavby, u stavby prováděné svépomocí stavebník. Povinnost zajistit vedení stavebního deníku v elektronické formě může stavebník splnit dvěma způsoby, a to buď na základě dohody, nebo smlouvy se zhotovitelem, jejímž předmětem bude závazek zhotovitele vést stavební deník v elektronické formě, anebo tak, že sám zajistí převod zápisů ve stavebním deníku do elektronické formy. Odpovědnost stavebníka vyplývající z ustanovení § 152 odst. 6 stavebního zákona tímto totiž není dotčena.

Odbor stavebního řádu MMR

INFORMACE Z VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ SOUDŮ Z OBLASTI STAVEBNÍHO ŘÁDU

Rozsudek Nejvyššího právního soudu ze dne 15. 1. 2021, č. j. 5 As 57/2019-53

VEŘEJNĚ PŘÍSTUPNÁ ÚČELOVÁ KOMUNIKACE

§ 2 odst. 1, § 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Ke vzniku veřejně přístupné účelové komunikace není třeba žádného úkonu správního orgánu. Dochází k němu přímo ze zákona, a to při kumulativním naplnění těchto podmínek: 1) patrnost stálé cesty v terénu, 2) cesta slouží jako přístup či příjezd k jednotlivým nemovitostem nebo k obhospodařování zemědělských či lesních pozemků a užívá ji široká veřejnost, 3) vlastník projevil souhlas s veřejným užíváním cesty, 4) cesta je nezbytná pro napojení nebo obsluhu nemovitostí, k nimž vede (tzv. nutná komunikační potřeba).

Pro účely vymezení účelové komunikace z hlediska zákonných znaků je stěžejní § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, z něhož vyplývá, že účelová komunikace musí nejprve naplňovat povahu pozemní komunikace jako dopravní cesty určené k užití vozidly nebo chodci; toto první definiční kritérium vylučuje z existujících cest či stezek ty, jež nejsou v terénu buď dostatečně patrné, nebo nespĺňují podmínku stálosti požadovanou pro všechny pozemní komunikace; musí se totiž jednat o stále znatelnou cestu v terénu, nikoli např. o dočasně vyjeté koleje v trávě.

Veřejně přístupná účelová komunikace nemusí mít zpevněný povrch, nemusí být ani stavbou v občanskoprávním smyslu, nemusí být ani zapsána jako komunikace v katastru nemovitostí, ale rozhodující je pouze faktický stav v terénu, tj. musí jít o cestu, která je prokazatelně užívána vozidly a chodci. Skutečnost, že cesta byla zbudována bez rozhodnutí či opatření stavebního úřadu, rovněž nemá vliv na to, že se podle zákona o pozemních komunikacích jedná o pozemní komunikaci.

Co se týče souhlasu vlastníka, ten může být buď výslovný, či konkludentní. Jestliže vlastník se zřízením účelové komunikace souhlasil, jsou jeho soukromá práva v takovém případě omezena veřejnoprávním institutem obecného užívání pozemní komunikace, které nemůže být vyloučeno jednostranným úkonem vlastníka, jenž takový souhlas udělil, ani jeho právními nástupci. Pokud vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako veřejně přístupná účelová komunikace, s tímto nevyslovil kvalifikovaný nesouhlas, jde o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, vzniklou ze zákona. Naproti tomu v případě nesouhlasu musí jít o aktivní jednání vlastníka pozemku. Rovněž komunikace, u níž sice již nelze zjistit, zda byla některým z předchozích vlastníků obecnému užívání věnována, jež však byla jako veřejná cesta užívána od nepaměti z naléhavé komunikační potřeby, je veřejně přístupnou účelovou komunikací. Pokud vznikne účelová komunikace, je její právní status závazný

i pro budoucí majitele pozemku – účelové komunikace, tyto nejsou oprávněni komunikaci ze své vůle uzavřít. Výjimku z tohoto pravidla tvoří pouze případy, kdy nedochází k převodu mezi soukromými subjekty, ale kdy je komunikace nabývána od veřejnoprávní korporace – zde nelze souhlas bez dalšího presumovat.

Průkaznost veřejnosti starých cest, které jsou dle tvrzení některého z účastníků užívány od nepaměti, je vždy problematická a sporná. Komunikace, u níž sice nelze zjistit, zda byla některým z předchozích vlastníků obecnému užívání věnována, jež však byla jako veřejná cesta užívána od nepaměti z naléhavé komunikační potřeby, je veřejně přístupnou účelovou komunikací. Je zde tedy konstruována domněnka, podle které existuje-li zde naléhavá komunikační potřeba, pro kterou je určitá cesta od nepaměti užívána veřejností, přičemž (zejména právě pro dlouhodobost užívání) nelze již zjistit, zda některý z předcházejících vlastníků s obecným užíváním vyslovil souhlas, jedná se o veřejně přístupnou účelovou komunikaci.

Pokud se týká existence alternativní cesty v terénu, její technický stav musí odpovídat požadovaným účelům. Uživatelé takové cesty nesmí být nuceni alternativní spojení vybudovat či přizpůsobit, aby mohla až po takovém zakročení nahradit onu spornou účelovou komunikaci, u níž se nutná komunikační potřeba prokazuje. V opačném případě je zcela nepochybné, že taková cesta neexistuje. Podmínka existence nezbytné komunikační potřeby je tudíž splněna, pokud se v dané lokalitě nenachází k dané komunikaci faktická a reálná alternativa, o níž by bylo možné vzhledem ke konkrétním podmínkám v území ještě rozumně uvažovat.

Jedinou možností, jak by se mohl vlastník pozemku účinně domáhat, aby sporná komunikace nebyla užívána třetími osobami, je postup podle § 7 odst. 1 věta druhá zákona o pozemních komunikacích; tj. požádat příslušný silniční správní úřad ve spolupráci s Policií ČR o úpravu nebo o omezení veřejného přístupu na účelovou komunikaci, pokud prokáže, že je to nezbytně nutné k ochraně jeho oprávněných zájmů.

Rozsudek Nejvyššího právního soudu ze dne 15. 1. 2021, č. j. 8 As 94/2020-38

NOVÁ STAVBA X ZMĚNA DOKONČENÉ STAVBY

§ 2 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Odstranění převážné většiny původní stavby až do základů a následnou realizaci nové stavby s využitím několika fragmentů stavby původní nelze hodnotit „pouze“ jako změnu dokončené stavby, nýbrž již jako provedení stavby nové.

Ze soukromoprávní judikatury Nejvyššího soudu vyplývá, že nadzemní stavba zaniká a přestává být věcí ve smyslu práva tehdy, není-li již patrné dispoziční řešení prvního nadzemního podlaží. Stavby pro bydlení, pro individuální rekreaci, stavby občanského vybavení a ve většině případů i stavby sloužící výborním účelům zanikají vždy destrukcí obvodového zdiva pod

úroveň stropu nad prvním nadzemním podlažím (obvykle při současném odstranění zdiva příček), v důsledku čehož zaniká stav poskytující obraz o dispozičním řešení původní stavby.

Závažný technický stav stavby jejího vlastníka nezbavil povinnosti postupovat podle stavebního zákona a ke svým činům si vyžádat odpovídající povolení. Posudek statika, který uvádí, že je stavba ve špatném technickém stavu, nemohl bez dalšího založit oprávnění stavbu bez ohlášení odstranit a nahradit stavbou novou.

Rozsudek Nejvyššího právního soudu ze dne 21. 1. 2021, č. j. 9 As 168/2020-64

NAPOJENÍ STAVBY NA POZEMNÍ KOMUNIKACI

§ 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 10 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Jádrem sporu je hodnocení, zda byly v projednávaném případě splněny zákonné podmínky pro vydání územního rozhodnutí o umístění stavby (manipulační plocha pro potřeby jatek) spočívající ve splnění podmínky napojení stavby na pozemní komunikaci.

Právní úprava připojování pozemních komunikací je obsažena zejména v ust. § 10 zákona o pozemních komunikacích. Podle tohoto ustanovení lze pozemní komunikace navzájem připojovat zřízováním křižovatek, anebo na ně zřízením sjezdů či nájездů připojovat sousední nemovitosti.

V případě tzv. „přímého“ připojení jde o situace, kdy se k pozemní komunikaci připojuje jediná sousední nemovitost nebo homogenní skupina nemovitostí (např. rodinný dům se zahradou) a jedná se o připojení bezprostřední, vedoucí pouze po vlastním pozemku nebo pozemcích vlastníka připojované nemovitosti, případně ještě přes pomocný silniční pozemek (§ 11 odst. 5 zákona o pozemních komunikacích) podél dané pozemní komunikace. V takových případech a bez ohledu na to, zda samotné napojení má charakter veřejně přístupné účelové komunikace (v úvahu připadá např. cesta vedoucí k motorestu), či se jedná o cestu bez veřejnoprávního režimu (cesta vedoucí k rodinnému domu), půjde o sjezd. Na základě § 10 odst. 1, věty druhé, zákona o pozemních komunikacích tedy silniční správní úřad v případě „přímého“ napojení sousední nemovitosti použije toto zjednodušené pravidlo a nemusí zkoumat charakter napojující cesty a z toho plynoucí formu připojení – vždy se v takových případech bude jednat o sjezd a nikoliv křižovátku. Význam uvedeného, poněkud zavádějícím způsobem formulovaného ustanovení, se omezuje jen na určení formy samotného připojení, které pro případy splňující uvedená kritéria řeší ve prospěch sjezdu.

Jinými slovy pokud má žadatel v případech „přímého“ připojení sousední nemovitosti v úmyslu vybudovat zpevněnou soukromou cestu či účelovou komunikaci, je rozhodnutí o povolení připojení i podkladovým rozhodnutím pro následující řízení, v němž bude stavebním úřadem povolena stavba samotné cesty a bude v něm posuzováno, zda stavba splňuje podmínku připojení k pozemní komunikaci. Ve vztahu k oprávnění realizovat samotný sjezd půjde o rozhodnutí konečné.

Pravidlo obsažené v ust. § 10 odst. 1, větě druhé, zákona o pozemních komunikacích však neznamená, že by nebylo možno formou sjezdu připojit i sousední nemovitosti, které s tělesem pozemní komunikace přímo nemezují (anebo mezi nimi a tělesem komunikace leží pozemek, který nemá charakter pomocného silničního pozemku). V takových případech ale silniční správní úřad musí podle konkrétních skutkových okolností vyhodnotit, zda se nemovitost či soubor nemovitostí mají na komunikaci napojit přes pozemek třetí osoby prostřednictvím samostatné, veřejně přístupné pozemní komunikace, která není lesní ani polní cestou (a tedy by se již muselo jednat o křižovatku), anebo napojení znaky veřejně přístupné účelové komunikace nespĺňuje a tudíž se bude v celém rozsahu jednat o sjezd a nájezd.

K výkladu pojmu „sousední nemovitost“ v komentovaném ustanovení je totiž třeba přistoupit pragmaticky, neboť v praxi se běžně vyskytují případy, kdy se má nemovitost napojit na pozemní komunikaci přes pozemek veřejnoprávní korporace (např. přes obecní potok) či přes pozemek v rukou soukromého vlastníka, který s tím ale souhlasí za finanční přídělnost. Pokud by silniční správní úřad trval vždy na tom, aby napojovaná nemovitost s pozemní komunikací či pomocným silničním pozemkem buď bezprostředně sousedila nebo aby byla napojena na nově zřízenou účelovou komunikaci, vznikaly by obtížně řešitelné situace. I připojení vedoucí přes cizí pozemek je tedy možno povolit ve formě sjezdu nebo nájezdu, jestliže bude přiměřeně krátké.

V takových případech „nepřímého“ připojení zahrnuje povolení k připojení sousední nemovitosti zákonitě i veřejnoprávní oprávnění žadatele připojit nemezující nemovitost přes pozemek ležící mezi takovou nemovitostí a tělesem pozemní komunikace. Vlastník pozemku by s ohledem na skutečnost, že sjezdy nevyžadují žádnou z forem územního rozhodnutí či stavebního povolení či oprávnění, měl mít možnost hájit svá práva právě v tomto řízení.

Ze shora předestřených východisek vyplývá, že jako sousední lze za splnění určitých podmínek připojit i nemezující nemovitost. Je třeba si v každé konkrétní věci ujasnit, zda by připadala v úvahu některá ze shora popsanych forem připojení sousední nemovitosti (přímé či nepřímé), či nikoliv. Až teprve poté lze zhodnotit, zda může být rozhodnutí o povolení připojení dostatečným podkladem pro učinění závěru, že územní záměr splňuje podmínku napojení stavby na pozemní komunikaci.

Jestliže podle správních orgánů předmětný sjezd vyžaduje úřední povolení pouze silničního právního úřadu, nikoli ještě i stavebního úřadu, a z hlediska veřejnoprávního jej lze realizovat, neznamená to, že by k realizaci stavby na cizím pozemku stavebník nepotřeboval souhlas vlastníka stavbou dotčeného pozemku. Stavba, k níž stavební zákon nevyžaduje úřední povolení, může být stavbou neoprávněnou, a k nápravě pak slouží primárně žaloba k civilnímu soudu, nikoliv správnímu. Nemůže se proto stát, že na pozemku (či části) bude existo-

vat stavba, s jejíž realizací vlastník nesouhlasí, resp. že se mu nedostane proti takovému postupu ochrany před nezávislým a nestranným soudem. Umístí-li stavebník na pozemek sjezd bez souhlasu vlastníka pozemku, bude na soudu v občanském soudním řízení, aby zjednal nápravu.

Rozsudek Nejvyššího právního soudu ze dne 27. 1. 2021, č. j. 2 As 62/2019-86

PROPADLÁ STANOVISKA SPRÁVCŮ SÍTÍ

§ 90 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Stavební úřad (v projednávaném případě odvolací orgán) byl ve smyslu ust. § 90 písm. e) stavebního zákona i bez námítky účastníka řízení povinen dohlédnout na aktuálnost a platnost vydaných stanovisek správců sítí ke dni vydání rozhodnutí. U stanovisek, jejichž platnost vypršela v průběhu odvolacího řízení, mělo být požádáno o prodloužení jejich platnosti, popř. podána zcela nová žádost o vydání souhlasného stanoviska.

Je potřeba odlišovat žalobní námítky procesněprávního charakteru, jejichž uplatnění je limitováno ustanoveními o koncentraci správního řízení, od námitek hmotněprávních, které nijak omezovat nelze. Jinak řečeno žalobce zajisté nemůže účinně zpochybňovat zákonnost postupu žalovaného správního orgánu a vytýkat mu jako procesní vadu, že se nevyřadil se skutečnostmi či právními námítkami, které ve správním řízení neuvedl nebo které uplatnil opožděně, může však bez omezení namítat nesprávné právní posouzení věci, k němuž žalovaný správní orgán svým postupem dospěl.

Nález Ústavního soudu ze dne 5. 1. 2021, č. j. III.ÚS 3804/19

K PRAVOMOCI SOUDŮ ROZHODNOUT O DĚLNÍ POZEMKŮ NAMÍSTO STAVEBNÍHO ÚŘADU

§ 82 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Ústavní soud vyhověl stížnosti České republiky – Státního pozemkového úřadu („stěžovatelka“), jejíž souhlas s bezúplatným převodem pozemků jako náhrady za pozemky nevydané v restitučním řízení podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku („zákon o půdě“), nahradily obecné soudy v řízení o žalobě restituenta.

Nejvyšší soud v napadeném rozsudku uvedl, že rozdělení pozemku geometrickým plánem pro účely jeho převodu jako náhradního pozemku oprávněné osoby nenáleží do výlučné

působnosti stavebního úřadu. Podle znění ust. § 82 odst. 3 stavebního zákona se rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemku nevyžaduje, jsou-li potřebné podmínky dány regulačním plánem, rozhodnutím stavebního úřadu nebo rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu. Takovým rozhodnutím je i rozhodnutí soudu, jímž bylo stěžovatelce uloženo uzavřít s oprávněnou osobou smlouvu o bezúplatném převodu náhradního pozemku podle zákona o půdě.

Ústavní soud se s tímto výkladem neztotožnil a předmětný výrok usnesení Nejvyššího soudu zrušil. Stavební zákon v otázce dělení pozemků rozhodnutím podle zvláštního předpisu odkazuje na zákon o pozemkových úpravách. Bez ohledu na normativní dosah poznámky pod čarou, v níž je tento odkaz obsažen, je zřejmé, že stavební zákon v ní neuvádí ani jako příklad zvláštního předpisu zákon o půdě. Obecné soudy přitom bez dalšího vycházely z názoru, že rozhodnutím podle zvláštního předpisu podle ust. § 82 odst. 3 stavebního zákona je i rozhodnutí soudu nahrazující projev vůle k převodu pozemků na základě nároku oprávněné osoby podle zákona o půdě. Tento předpoklad jednak nemá v zákoně oporu, jednak nebyl soudy odůvodněn právě ve vztahu k odkazovanému zákonu o pozemkových úpravách. Vyložily-li obecné soudy poukaz na zvláštní právní předpis v rozporu se zněním zákona, považuje Ústavní soud v případě použití ust. § 82 odst. 3 stavebního zákona příslušné odůvodnění za nezbytné.

Stanoví-li ust. § 82 odst. 3 stavebního zákona možnost rozhodnutí „podle zvláštního právního předpisu“, jde o relativně neurčitou formulaci, kterou je nutno vyložit i s přihlédnutím k odkazu na zvláštní zákon. I tento výklad musí být proveden v souladu s dalšími výkladovými pravidly a nemůže být ve výsledku rozporný se smyslem interpretovaného ustanovení ani se ocitnout mimo ústavní meze principu dělby moci. Proto, jakkoli Ústavní soud nepřiznává samotnému odkazu na zákon o pozemkových úpravách normativní povahu, dospěl i s přihlédnutím k němu k závěru, že zvláštním právním předpisem nemá stavební zákon na mysli zákon o půdě.

Nález Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2021, č. j. Pl.ÚS 22/17

ÚČASTENSTVÍ SPOLKŮ V ŘÍZENÍCH PODLE STAVEBNÍHO ZÁKONA

§ 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
§ 85 odst. 2, § 109 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Ústavní soud zamítl návrh skupiny senátorů na zrušení § 70 odst. 3 věty první zákona o ochraně přírody a krajiny ve slovech „podle tohoto zákona“.

Právní úprava účastenství v územním řízení, jakož i stavebním řízení, na které podle senátorů dopadá novelizovaná právní úprava omezující účastenství spolků nejvíce negativ-

ně, je podle názoru Ústavního soudu dostatečně komplexní a zaručuje ochranu vlastnického práva a jiných věcných práv, která mohou být záměrem přímo dotčena.

Pokud by se i přesto spolky, jakož i další osoby, kterým právní úprava nepřiznává účastenství v některých správních řízeních, cítily dotčeny na svých právech a svobodách rozhodnutím správního orgánu (typicky rozhodnutím o umístění stavby či povolení stavby), mohou se v souladu s čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod obrátit na správní soud. Přezkum správních rozhodnutí správním soudem není vyloučen, přičemž procesní (žalobní) legitimace je v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 odst. 1 soudního řádu správního (SŘS) založena již na prostém tvrzení o zkrácení na svých právech správním rozhodnutím, a to ať už přímo či v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení. Podmínkou pro procesní legitimaci k podání žaloby podle § 65 odst. 1 SŘS tedy není účastenství ve správním řízení. To, zda ke zkrácení práv žalobce správním rozhodnutím došlo, nebo ne, není otázkou procesní legitimace, ale legitimace věcné, resp. otázkou důvodnosti správní žaloby.

Ekologické spolky se i nadále mohou účastnit správních řízení, a to těch, v nichž lze skutečně identifikovat možnost reálného a vážného dotčení ochrany přírody a krajiny. Zejména jde (vedle řízení podle zákona o ochraně přírody a krajiny) o řízení a postupy v režimu zákona o integrované prevenci, zákona o EIA a vodního zákona. Samotná podstata práva na příznivé životní prostředí tedy eliminována nebyla.

Právní úpravu obsaženou v napadeném ustanovení Ústavní soud současně považuje za legitimní, tím spíše, je-li vedena snahou o zrychlení územního a stavebního řízení. Čím je totiž okruh účastníků širší, tím více jednotlivých procesních úkonů je v souhrnu provedeno, což v konečném důsledku může prodloužit celkovou délku řízení. Byť si lze jistě představit řadu, možná i vhodnějších a účinnějších způsobů, jak předcházet průtahům v některých správních řízeních, nehodnotí Ústavní soud napadenou právní úpravu jako protiústavní.

Pozn.: Ústavní soud rozhodl v plénu 15 soudců, přičemž 7 z nich uplatnilo „odlišné stanovisko“:

Domníváme se, že přijaté omezení účastenství ekologických spolků ve správním řízení není racionální, neboť nevede k naplnění svého deklarovaného cíle. Navíc je nepřijatelným zásahem do koncepce správního soudnictví a tím i do principu dělby moci jako součásti demokratického právního státu. Z těchto důvodů vede napadená úprava k porušení práva na příznivé životní prostředí podle čl. 35 odst. 1 Listiny v jeho procedurální ochraně podle čl. 36 odst. 1 a odst. 2 Listiny a k porušení čl. 1 odst. 1 Ústavy, garantujícího právní stát a dělbu moci.

*Soudní rozhodnutí vybrala
a odborným komentářem doplnila:
Mgr. Naděžda Studenovská*